

Hamburger vliegkalotte

Door R. Richter

Hamburger vliegkalotten (foto: R. Richter, 2015)

Inleiding

Hamburger vliegkalotten (in Duits: Hamburger Fliegekalotten of Flugkalotten) zijn kalotgetekende vliegduiven. Ze worden daarom ook wel vlieghelmen genoemd. De tekening fascineert nog steeds veel duivenfokkers in verschillende landen. De meeste kalotgetekende duiven zijn in de laatste 50 à 60 jaar veranderd tot tentoonstellingsduif. De Hamburger vliegkalotten bestaan dankzij enkele fokkers echter nog steeds in de oorspronkelijke vorm met het vlieggedrag van eertijds.

Geschiedenis

De ontstaansgeschiedenis is moeilijk te achterhalen. Kalotten zijn in het verleden in verschillende landen naast Duitsland, ook als vliegduiven zogenaamde cultuurrassen geweest, waaronder Nederland, Denemarken, Polen, Oostenrijk, Oekraïne, Rusland en Spanje. Toch waren er verschillen in structuur, postuur, beenhoogte en vlieggedrag. Met andere woorden: het zijn verschillende rassen met dezelfde tekening.

Door vele auteurs van duivenboeken wordt ervan uitgegaan dat de oorsprong van de kalotten in het oude keizerrijk Perzië ligt, maar niemand weet het eigenlijk zeker. Communicatie verliep in het verleden anders dan nu en zo had elke schrijver het vermoeden dat de andere gelijk had en nam dit dan vaak letterlijk over. Zelfs de bekende natuurwetenschapper Charles Darwin bediende zich soms van plagiaat.

De Hamburger vliegkalotten noemde men tot eind 19e eeuw nog plattentuimelaar (in Duits: Plattentümmeler), maar het woord kalotte werd ook al 300 jaren gebruikt en stamt uit Frankrijk. Een calotte was het kap-

je van de priesters. In de werken van Aldrovandi (1603), Willughby (1676) en Vollenhoven (1686) wordt de naam calotte in verband gebracht met de vlieghelmen van destijds.

Het komt vaak voor, dat onkundige liefhebbers van deze duiven steeds weer de Hamburger kalotte met de Hamburger vliegkalotte verwarren. Eerstgenoemde is een pure kortsnavelige sierduif die rond 1900 door het kruisen van Hamburger vlieghelmen met Koningsberger reinogen ontstaan is.

Vliegstyl

De Hamburger vliegkalotten zijn absolute zwermvliegers. Een zwerm (in Hamburg: een Flucht) bestaat in het ideale geval uit twaalf duiven of meer. Vluchten van 40 tot 80 duiven waren vroeger tot eind van de jaren vijftig in Hamburg geen zeldzaamheid. Zij vliegen meestal tot gemiddelde hoogte; nooit onzichtbaar en dicht bij elkaar in een razendsnel kantelende en zwenkende vlucht. In deze vliegfase gaan zij ook kippen: een hele snelle duikvlucht als zwerm naar beneden en onmiddellijk als zwerm weer naar boven.

Bij het snelle zwenken blijven de duiven op dezelfde hoogte. De vliegtijd varieert van 30 tot 90 min. Het heeft te maken met de stam en de training. Ook vliegen zij gejaagd of niet gejaagd.

Raskenmerken

De Hamburger vliegkalotte is een middelgrote duif met een uitstekend oriëntatievermogen, in het bijzonder de blauwe en zwarte dieren. Het is geen hoogvlieger en ook geen lange vlieger. De Hamburger vliegkalotte is iets gedrongen in lichaamsbouw. De rug en staart wordt relatief kort en iets afhellend gedragen. De hals is kort en gedrongen en de benen zijn kort. De kop is substantievol en afgerond. De snavelkap is middellang en breed aangezet. De kleuren variëren van blauw, zwart, rood, dun, isabel tot blauwvaal (zilver).

De ringmaat van de Hamburger vliegkalotte is 7 mm.

Hamburger vliegkalotten (foto: R. Richter, 2015)